

[Kirkegaard.]

anbefale lovforslaget til hurtig viderebehandling.

Fuglsang: Jeg kan på kommunisternes vegne anbefale det lovforslag, som den højtærede minister har fremsat, og som har til formål at tillade, at Marshalllån forbliver indestående i en ejendom, også når den skifter ejer, men dog således, at udlånsrenten samtidig hæves med 1½ pct. fra 3½ til 5 pct. Jeg mener, dette er rimeligt, men jeg finder på den anden side ikke nogen grund til at forhøje denne rente yderligere.

Hidtil har det været sådan, at disse lån ved ejerskifte er forfaldet til udbetaling straks, og det har tit været overordentlig svært for en almindelig køber at skaffe de nødvendige midler; hvis det lykkedes at få dem på det private lånemarked, blev det også temmelig dyre penge. Det hele hænger jo sammen med situationen på lånemarkedet, kreditstramningen og låneinstitutionernes almindelige modvilje mod at gå for højt op med prioriteringen. Det var Gustav Bang, der i sin tid viste, at man fra kreditinstitutionernes side var villig til at belåne den del af værdien, der var nogenlunde sikker, hvorimod man overlod risikoen til brugeren af ejendommen. Normalt betragtede man grænsen for den del af værdien, der var sikker, som liggende omkring to trediedele; i dag ligger den helt nede på en trediedel, hvorimod den for den mere usikre del ligger på de to trediedele. Resultatet er blevet de kendte vanskeligheder ved at skaffe de nødvendige midler til udbygning af landbrugets produktionsapparat. Hvis dette lovforslag i nogen grad kan bidrage til at råde bod på dette forhold — og det tror jeg ganske bestemt det kan — kan man kun støtte det, også fordi man ved dets gennemførelse hjælper mindre-bemidlede og unge landmænd på forskellig vis.

Jeg kan som sagt tiltræde lovforslaget og anbefale dets videre gang her i tinget.

Oluf Pedersen: Det foreliggende lovforslag skal jeg anbefale. Det skal hindre, at der slås noget i stykker i sådanne tilfælde, hvor det undtagelsesvis kan ske efter den bestående lov, nemlig når der opstår vanskeligheder ved overdragelse af ejendomme. Når det gælder privatkredit, er der som regel mulighed for at få gælden overdraget til andre; men her siger staten: vi vil have alle pengene med det samme.

Der er under denne debat rejst et problem, som jeg vil advare imod at man prøver på at klare på den måde, som det er foreslået her, nemlig ved yderligere statskredit. Vi ved allesammen, at staten ikke kan lave penge, i hvert fald ikke uden at lave ulykker — vi har set, at den har gjort forsøg derpå, men det gik jo galt. Skal staten yde kredit, så skal den enten udskrive flere skatter — og det er der ikke nogen der er meget for i dag — eller også skal den låne pengene hos andre. Men når pengene skal lånes andetsteds, er det ligetil, at den kredit, der kan ydes af private, bliver tilsvarende mindre. Der skabes ikke en øre mere kredit ved, at staten går ind som långiver, end hvis den holder sig derfra. Det synes jeg man burde vide, og jeg forstår ikke, at man ikke er klar over det indenfor venstre og de radikale, de partier, hvis ordførere har rejst spørgsmålet i dag i de kapitalistiske eller socialistiske taler, de har stået og holdt. Jeg er selvfølgelig klar over de vanskeligheder, der er for kreditgivning her i landet, men jeg vil dog gerne sige, at efter min opfattelse skyldes disse vanskeligheder netop statsfinansiering. Og har venstre ikke vendt sig imod denne statsfinansiering på andre områder? Ubegribeligt, at de så kommer her og vil have penge, vil have lån fra staten. De ved vel også, at det er denne statsfinansiering, der har ført til, at vi har fået økonomiske vanskeligheder, fået kreditvanskeligheder, fået de dyre penge, fået den høje rente, og at det vil blive værre endnu, hvis man fortsætter med øget statskredit.